

Kunnskapsdepartementet

postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.:
09/132678/AOT

Dato:
05.10.2009

Høring - Forslag til endring av opplæringsloven og privatskoleloven - bortvisning av elever - Bærum kommunes uttalelse

Bærum kommune vedtok i sektorutvalget for barn og unge den 22.09 følgende høringsuttalelse:

Bærum kommune støtter i hovedsak departementets forslag til endring av opplæringslovens § 2-10 med følgende tillegg:

Kommunen anbefaler at lærere, *etter å ha rådført seg med rektor*, kan delegeres myndighet til å vise bort elever for inntil en dag etter alvorlige og gjentatte brudd på ordensreglementet.

Kommunen anbefaler ikke at annet personale enn lærerne delegeres rett til å vise bort elever fra enkelttimer.

Kommunen anbefaler at foreldre *på alle årstrinn* varsles ved bortvisning.

Med hilsen

Solveig Juel
kommunalsjef

Annelise Ottesen
spesialrådgiver

Vedlegg: Høringssaken med vedtak

Besøksadresse:

Postadresse:
1304 Sandvika
E-post:

Org. nr:
Bank:
Telefon:
Faks:

Dato: 31.08.2009 Arkivkode: N-400 Bilag nr: Arkivsak ID: 09/18222 J.post ID: 09/68387
Saksbehandler: Annelise Ottesen

Behandlingsutvalg	Møtedato	Saksnr.
Sektorutvalg barn og unge	22.09.2009	058/09

HØRING - FORSLAG TIL ENDRING I OPPLÆRINGSLOVEN OG PRIVATSKOLELOVEN - BORTVISNING AV ELEVER

VIKTIGE PUNKTER I SAKEN:

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til endring i opplæringsloven på høring. Kommunene er blant høringsinstansene.

Lenke til høringsbrevet:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2009/horing---forslag-til-endring-i-opplaring/horingsnotat.html?id=565137>

Departementet foreslår å endre opplæringslovens § 2-10. Forslaget til endring går ut på at *lærerne delegeres myndighet til å bortvise elever inntil en dag*. Rektor bortviser for lengre tidsrom, som i dag.

Bortvisning skal bare skje når elever alvorlig eller gjentatte ganger bryter skolens reglement.

Forslaget begrunnes med at lærerne har behov for sanksjonsmidler for å skape ro og orden og fremstå som trygge voksenpersoner som tør stille krav til elevene.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på hvor lange tidsperioder lærere bør kunne vise bort elever for. Det bes samtidig om høringsinstansenes syn på om annet personale i skolen enn lærere bør kunne bli delegert bortvisningsmyndighet.

Rådmannens forslag til høringsuttalelse

Bærum kommune

- støtter departementets forslag til endring av opplæringslovens § 2-10
- anbefaler at lærere kan delegeres myndighet til å vise bort elever for inntil en dag etter alvorlige eller gjentatte brudd på ordensreglementet. Rektor viser bort for lengre tidsrom.
- anbefaler ikke at annet personale enn lærerne delegeres rett til å vise bort elever fra enkelttimer inntil en dag.

Departementet har klare føringer om at kommunene skal være tydelige skoleeiere. Det synes derfor noe inkonsekvent at retten til å utvise er gitt i lovs form direkte til rektor/skolen. Dermed går departementet forbi kommunens administrative skoleeier – rådmannen. Dette bryter med kommunelovens prinsipper hvor alle delegasjoner gis til administrasjonssjefen.

Forslag til vedtak:

Rådmannens forslag til høringsuttalelse vedtas som Bærum kommunes hørings svar til Kunnskapsdepartementet.

Marit Langfeldt Ege

NN

Behandlingen i møtet

Astrid Ramnefjell (V) fremmet følgende forslag:

1. Endring av rådmannens høringsuttalelse andre strekpunkt: - anbefaler at lærere, etter å ha rådført seg med rektor, kan delegeres myndighet til å vise bort elever for inntil en dag etter alvorlige eller gjentatte brudd på ordensreglementet.
2. Tilleggsforslag: - Foreldre til elever på alle årstrinn skal varsles.

Votering:

Rådmannens forslag ble vedtatt med 14 mot 1 stemme (R).

Ramnefjells forslag punkt 1 ble vedtatt med 9 mot 6 stemmer (H).

Ramnefjells forslag punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

BAUN-058/09 - 22.09.2009 Vedtak:

Rådmannens forslag til høringsuttalelse vedtas som Bærum kommunes hørings svar til Kunnskapsdepartementet med følgende endringer:

1. Endring av rådmannens høringsuttalelse andre strekpunkt: - anbefaler at lærere, etter å ha rådført seg med rektor, kan delegeres myndighet til å vise bort elever for inntil en dag etter alvorlige eller gjentatte brudd på ordensreglementet.
2. Tilleggsforslag: - Foreldre til elever på alle årstrinn skal varsles.

RÅDMANNENS REDEGJØRELSE

Etter gjeldende rett er det kun rektor selv eller den som fungerer i rektors fravær som har rett til å treffe avgjørelse om bortvisning av elever.

§ 2-10 i opplæringsloven omhandler bortvisning. Den sier:

”Kommunen kan fastsette i ordensreglementet at elever på årstrinna 8-10 som alvorleg eller fleire gonger bryt reglementet, kan visast bort frå undervisninga i inntil tre dagar, og at elevar på årstrinna 1-7 kan visast bort frå undervisninga for enkelttimar eller for resten av dagen.

Rektor sjølv vedtek bortvisning etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal ein ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak. Foreldra til elevar på årstrinna 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvisning for resten av dagen.”

Avgjørelse om bortvisning for en eller flere dager er enkeltvedtak, og skal behandles etter forvaltningslovens regler for dette. Avgjørelser om bortvisning for mindre enn en dag vil ikke regnes som enkeltvedtak, men må etter dagens regler fattes av rektor.

I endringsforslaget som er til høring foreslår departementet at rektor kan delegerer myndighet til *lærerne til å vise elever bort fra undervisningen for inntil en dag.*

Departementet begrunner endringen slik:

I St.meld. nr. 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen ble det understreket at lærerens kompetanse og samspill med elevene er den viktigste faktoren i skolen for elevens læring. Det ble samtidig pekt på viktigheten av ro og orden i klasserommet. Det ble understreket at

”lærernes evne til å fremstå som tydelige ledere og til å gi støtte til elevene har stor betydning for elevenes læring. En lærer med autoritet fremstår som en trygg voksenperson som viser at han eller hun bryr seg om elevene og tør sette krav til elevenes oppførsel. Konsekvent grensesetting er en nøkkel for å skape et godt læringsmiljø preget av ro, orden og respekt.”

Departementet fastslår at bortvisning fra opplæringen for en kortere eller lengre tidsperiode er en alvorlig sanksjon. Det er derfor viktig at regelverket knyttet til bortvisning ivaretar hensynet til elevenes rettsikkerhet, samtidig som det åpner for muligheten til å vise bort elever når det er nødvendig. Departementet legger til grunn at bortvisning for kortere tidsperioder utgjør et mindre inngrep i elevenes rett til opplæring enn bortvisning for lengre tidsperioder. Samtidig er det viktig at lærere har de nødvendige virkemidler til disposisjon for å kunne skape et godt læringsmiljø preget av ro, orden og respekt. Derfor bør avgjørelsen kunne tas av den enkelte lærer. Bortvisning for mer enn en dag mener departementet fortsatt bør ligge hos rektor. En slik todelt løsning vil gi læreren den nødvendige autoritet i den konkrete undervisningssituasjonen, samtidig som hensynet til elevenes rettsikkerhet ved bortvisning for lengre tidsperioder blir ivaretatt.

Rådmannen slutter seg til forslaget til endring av § 2-10.

Rådmannen vil imidlertid påpeke følgende:

Departementet har klare føringer om at kommunene skal være tydelige skoleeiere. Det synes derfor noe inkonsekvent at retten til å utvise er gitt i lovs form direkte til rektor/skolen. Dermed går departementet forbi kommunens administrative skoleeier –

rådmannen. Dette bryter med kommunelovens prinsipper hvor alle delegasjoner gis til administrasjonssjefen.